

Pomenirile pentru cei răposati în Canoanele Sfinților Părinți

1465. -Parastasele sau pomenirea celor morti isi are temeiul in iubirea si recunostinta crestina (I Cor. 13,8) ai cei ce suntem impreuna cetateni cu sfintii, oameni ai casei lui Dumnezeu, fiind ziditi pe temelia apostolilor si proorocilor, piatra din capul unghiului fiind Iisus Hristos (Efes. 2, 19). In virtutea acestei "cetatenii" noi ne rugam ca sa ierte pe fratii nostri care au trecut in lumea cealalta. Noi nu ne rugam pentru cei ce au facut pacate impotriva Duhului Sfânt cum sunt ereticii, cei nebotezati, necredinciosii si cei ce au dogmatizat pacatul impotrivindu-se adevarului cu stiinta si vointa, cei ce s-au ucis in duel, sinucigasii, etc, caci acestora nu li se iarta nici in lumea aceasta nici in cealalta (Matei 12, 22-37). In caz ca cei ce sunt de buna credinta, parastasele facute de ei pentru raposatii nevrednici, folosesc numai pentru cei care le fac? Pentru cei ce fac parastase cu gand viclean si lumesc, ele transforma rugaciunea intr-un pacat (Ps. 108,7; Prov- 28-9) ca o defaimare a adevarului (Ioan 5, 16; Sirah 7. 18-19; 21,10-11)-

1466. -Este gresita invatatura celor ce cred in iertarea pacatelor celor raposati prin focul curatitor al purgatorului care ar fi intre rai si iad, fiindca Scriptura nu vorbeste nicaieri de un astfel de loc (Luca 16,25). Singurul foc curatitor este al iubirii lui Dumnezeu prin care se da harul iertarii (Luca 12, 49 si 9, 56; Rom. 5, 15) si care este aprins de inimile fapturilor sale (Luca 24, 32) spre a le trezi constiinta ca sa faca roade vrednice de pocainta (Matei 3,8; 26,75; 17. Ap. 18,20; II Cor. 5,1-8; Filip. 1, 33) si iubirea frateasca intre cei vii si intre cei morti (Apoc. 14,12-13; Ecles. 4, 1-2; Iov. 3, 17; ILv. 12, 22-24; Ioan 17, 22-24). Aceste binefaceri cu roadele lor, mereu vor rodi de-a lungul veacurilor si astfel, cei ce le-au lacut vor culege dobanda cea buna a faptelor bune pe masura ce ele au folosit urmasilor, chiar daca generatiile urmatoare ii vor uita cu totul. Deci, rugaciunile pentru cei morti se intemeiaza pe credinta, pe binefacerile inchinate iubirii aproapelui si pe credinta intru pocainta a celor raposati, cu care cei vii se prezinta inaintea Domnului ca o implinire a poruncii de a se iubi unii pe altii (Luca 7,4-5; 12,47 18; F. Ap. 9, 39) Pavaza Ort, Decr. XVIII.

1467. -"...Daca vor fi mici pacatele celui morti, atunci el se foloseste de liturghiile (miridele) si rugaciunile si milosteniile care se fac pentru el, adica il iarta, iar daca vor fi pacate mari si grele (pe care nu le-a spovedit fiind viu) atunci nu se iarta, caci Dumnezeu a inchis poarta raiului pentru el si nu-i foloseste la nimic" (dar folosesc celor vii care le aduc cu vrednicie). -ILT, 148.

1468. -"Iar pomenirea mortilor se opreste a se face in postul mare afara de sambata si duminica, saptamana luminata si in duminicile Cincizeciinii si la praznicile mari. Iar a se pomeni in taina cei morti la liturghie nu se opreste nici in ziua de Pasti".

1469. -"Celor adormiti le este mai de folos liturghiile (miridele) iar celelalte mai putin ajuta, pentru ca omul murind a incetat de la pacat, iar prin jertfa se impartaseste cu Hristos, se umple de dumnezeiasca veselie si se izbaveste de dumnezeiasca mila de toata durerea. Deci, mai

inainte de toate sa se faca liturghie (mirida) pentru dansul, dupa aceea daca va avea avutie sa se faca si rascumparare de robi, milostenie saracilor, zidiri Sf. Biserici si altele care sunt spre mantuirea lui". -Sim.Tes. IX,72.

1470. -"Mirida care se scoate la liturghie si pomenirea care se face pentru cel mort, uneste pe cel mort cu Dumnezeu si-l impartaseste cu Dansul nevazut. Drept aceea, folosindu-se foarte mult dintr-aceea, nu numai ca se mangaie fratii cei ce cu pocainta s-au mutat intru Hrislos, dar inca si sfintele suflete ale sfintilor se bucura pentru aceste pomeniri cand se fac pentru dansii, unindu-se cu Hristos si impartasindu-se prin Sfanta Liturghie mai curat si mai luminat, si impartasindu-se mai mult cu darurile lui, se roaga pentru noi, caci si pentru aceasta Dumnezeu a lucrat aceasta jertfa si a dat-o spre mantuirea si luminarea timpurilor ca sa fim cu dansul tot una cum s-a fagaduit. Drept aceea, se roaga cei ce-i pomenesc pe dansii, savarsesc jertfa pentru cinstea lor si se fac mijlocitori pentru dansii. Si se roaga ca si acestia sa se impartaseasca cu Hristos ca si dansii. Pentru aceea, trebuie sa facem pomenire celor raposati, ca sa faca si pentru noi altii si sa pomenim pe sfinti ca veselindu-i sa se faca si ei rugatori veseli pentru noi catre Dumnezeu" -Simeon Tes. VI, 375 (V. liturghisirea).

1471. -Pomenirile 12, 3, 9 si 40 de zile, explicate simplu: "Cand moare omul, atunci are slobozire sufletul doua zile si umbla cu ingerul aici jos pe lume pe unde-i este voia, de aci, sufletul de multa dragoste a trupului caci s-a despartit de dansul, uneori merge la casa aceea care a fost intru viata lui, iar alteori la mormantul unde-i este ingropat trupul, iar imbunatatind si dreptul suflet merge la locurile unde va avea obicei de a se ruga pentru mantuirea lui si face doua zile pe pamant iar a treia zi, merge ingerul cu dansul, adica cu acel suflet la cer si sta inaintea groaznicului scaun si se inchina inaintea lui Dumnezeu, pentru aceea se face a treia zi liturghie si pomana pentru cel mort. Iar de se inchina lui Dumnezeu, cu porunca lui Dumnezeu merge cu ingerul de-i arata bogate locasuri frumoase ale sfintilor si ale dreptilor, care au facut voia lui Dumnezeu pe lume. Toate acestea le vede sufletul atunci iar a noua zi merge de se inchina lui Dumnezeu, pentru aceasta se fac liturghii si pomeni a noua zi si toata munca si cele de dedesubt si toate muncile in 40 de zile si iar merge de a se inchina lui Dumnezeu dupa 40 de zile, pentru aceasta se fac liturghii si pomeni in 40 de zile; de acum incolo, dupa lucrurile cum a facut ii da loc de se odihneste pana ce va veni Hristos ca sa judece lumea si sa-i dea sau sa plateasca fiecaruia dupa lucrurile lui". -ILT, 162.

1472. -La fiecare liturghie preotul pomeneste pe cei morti, dar se fac parastase obstesti la hramul Bisericii a doua zi; in sambata lasatului sec de carne -mosii de iarna- ca o pregatire pentru judecata de la sfarsitul lumii. Cine vrea face panahizi si in primele sase sambete ale postului mare; in sambata rusaliilor -mosii de vara- ca o pregatire a sfintirii prin pogorarea Sfantului Duh, etc. Este bine ca mormintele sa fie bine ingrijite si frumos aliniate in cimitir, caci ele sunt icoana a ceea ce vom fi si noi in viitor. (V. N. Ecclesiarh, Epitaf 1944).

1473. -Pomenirea celor raposati se face anual pana la sapte ani cand se obisnuieste a se dezgropa. Se pare ca obiceiul dezgroparii la sapte ani isi are temeiul mai mult pe sentimentul curiozitatii, decat pe o porunca bisericeasca. La inmormantare se pecetluieste pana la a doua judecata si atunci de ce sa mai scurme oasele si tarana, ba uneori se scot oasele si se duc in alta parte, ca apoi dupa cine stie cati ani, tot in pamant sa se risipeasca? Socot ca parastasul facut la mormant dupa sapte ani este de ajuns, iar pentru muritorii de rand, miscarea oaselor nu este de nici un folos (II Regi 13. 21; 23, 18) ci ele trebuiesc lasate pana la invierea cea de apoi (Ioan 12,25,27; Icz. 37,10-13; Ioan 11,24; Iov. 12,25,27). 1474. -Nu se fac parastase: de la Craciun pana la Botezul Domnului, de la mosii de iarna pana la sambata Sf. Teodor, de luni pana vineri in timpul postului mare; de la Florii pana la duminica Tomii; la praznicile imparatesti

si sarbatorile mari, precum si in toate duminicile de peste an, decat cu mare exceptie, fiindca toate aceste timpuri au slujbe si insemnatate deosebita (Icod. 49, Trebuie p. 1107).

Pravila Bisericească